Vanda stads tvåspråkighets-plan 2026–2029

Godkänd av Vanda stads stadsstyrelse 5.10.2026

Styrgruppen för
Vanda stads tvåspråkighetsplan

Vantaa
Vanda

Innehållsförteckning

Vanda stads tvåspråkighetsplan 2026-2029

Innehållsförteckning 2

1. Tvåspråkighetsplanens bakgrund och syfte 4

1.1 Tvåspråkighetsplanens utveckling och syfte 4

1.2 Koppling till nationalspråksstrategin och andra program 5

1.3 Bakgrundsmaterial 5

1.4 Personer som deltagit i utarbetandet av tvåspråkighetsplanen 6

1.5 Tvåspråkighetsplanens struktur 8

2. Tvåspråkighetsarbetets struktur i Vanda 9

3. Nationalspråkens ställning i en tvåspråkig stad 10

3.1. Rätten att använda sitt eget språk i Vanda stad 11

3.2. En tvåspråkig stads skyldigheter 12

3.3. Kommunikation i en tvåspråkig stad 13

4. Nuläget för stadens tvåspråkighet 14

4.1. Statistik över tvåspråkigheten i Vanda 14

4.2. Prognoser för finsk- och svenskspråkiga i Vanda 15

4.3. Geografisk spridning av svensk- och finskspråkiga i Vanda 16

4.4. Åldersstrukturen bland finsk- och svenskspråkiga i Vanda 17

4.5. Vanda stads resultat i undersökningen Språkbarometern 18

5. Anvisningar 19

5.1 Hur den svenskspråkiga servicen organiseras 20

5.2 Information och publikationer 21

5.2.1 Instruktioner om kommunikation till personalen 22

5.3 Tvåspråkigheten inom personalen 23

6. Delaktighet 24

7. Tvåspråkighetsplanens mål 25

7.1. Ett gott liv i Vanda 26

7.2. Ett attraktivt Vanda 27

7.3. Balanserad tillväxt i Vanda 28

7.4. Personal och framgångsfaktorer 29

7.5. En stabil och hållbar ekonomi 30

8. Tvåspråkighetsplanens behandling och giltighetstid 30

9. Källor 31

Utgivare
Vanda stad
10/2026
Kontaktperson Nicole Majström, fornamn.efternamn@vantaa.fi

1. Tvåspråkighetsplanens bakgrund och syfte

Denna plan gäller Finlands nationalspråk: finska och svenska. Vanda stad är en tvåspråkig kommun med finska som majoritetsspråk och svenska som minoritetsspråk. Vanda stadsstyrelse ansvarar för genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av tvåspråkighetsplanen.

Vanda stads tvåspråkighetsprogram skapades år 2012 för att kartlägga kommunens svenskspråkiga service och för att utarbeta metoder och åtgärder för att trygga att språklagens kriterier för en tvåspråkig kommun uppfylls. Stadsstyrelsen godkände det första tvåspråkighetsprogrammet 28.1.2013 § 8. Detta är Vanda stads tvåspråkighetsplan, som är en uppdaterad version av tvåspråkighetsprogrammet. I detta kapitel beskrivs tvåspråkighetsplanens bakgrund, utveckling och syfte i staden.

1.1 Tvåspråkighetsplanens utveckling och syfte

Tvåspråkighetsprogrammet uppdaterades år 2022 (Vanda stadsstyrelse 14.2.2022 § 17) för att bättre förankras i stadens verksamhet genom att anknyta till stadsstrategin. Målet med det nya tvåspråkighetsprogrammet var att beskriva nationalspråkens ställning i kommunen och fastställa arbetssätt för de kommande fyra åren för att förverkliga språklagens krav och följa nationalspråksstrategin.

Vandas stadsstrategi sträcker sig över fyra år och en ny strategiperiod inleddes år 2026. Följaktligen uppdaterades även tvåspråkighetsprogrammet. I samband med den nya stadsstrategin förändrades benämningen från tvåspråkighetsprogrammet till tvåspråkighetsplanen. Stadsdirektör Pekka Timonen ville genom denna ändring av benämningar förtydliga att strategiperiodens program direkt hänvisar till genomförandet av strategin och är stadsövergripande. Planer däremot kan grunda sig på lagstadgade uppdrag eller avtal av olika slag, trots att även de bidrar till genomförandet av stadsstrategin.

Syftet med Vanda stads tvåspråkighetsplan är att beskriva nationalspråkens ställning i kommunen och fastställa målsättningar för de kommande fyra åren för att förverkliga språklagstiftningens krav och följa nationalspråksstrategin.

1.2 Koppling till nationalspråksstrategin och andra program

Finlands första nationalspråksstrategi godkändes år 2012 och stadsrådet uppdaterade nationalspråksstrategin år 2021. Målet med den nu gällande nationalspråksstrategin är att hålla Finlands två nationalspråk levande; för finska språkets del gäller det främst att se till att språket används aktivt inom olika områden bland annat i forskning och för svenska språkets del gäller det att se till att de lagstadgade tjänsterna i praktiken erbjuds på svenska och att ”stärka språkgemenskapens livskraft” som stadsrådet uttrycker det[1]. Detta strävar vi efter också i Vanda stads tvåspråkighetsplan.

Utöver detta påverkar även andra dokument och program som anknyter till tvåspråkigheten Vanda stads tvåspråkighetsplan. Bland annat beaktar vi regeringen Petteri Orpos regeringsprogram som har som mål att andelen personer som integreras på svenska ska vara 5–10 %[2]. Detta mål är i synnerhet relevant i Vanda, där ungefär 30 % av stadens invånare har ett främmande språk som modersmål[3]. Till följande kommer ett avsnitt om bakgrundsmaterial för tvåspråkighetsplanen.

1.3 Bakgrundsmaterial

Som bakgrundsmaterial vid beredningen av tvåspråkighetsplanen användes Vandas resultat i Justitieministeriets undersökning Språkbarometern år 2024[4], där det i synnerhet utreddes hur den svenskspråkiga minoriteten upplever stadens service och språkklimat. Som jämförelsegrund användes resultatet från samma undersökning år 2012, 2016 och 2020.

[1] Nationalspråksstrategin, Stadsrådets principbeslut 02.12.2021, s. 9.
[2] Ett starkt och engagerat Finland Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering, Statsrådet, 10.3 Invandrings- och integrationspolitiken.
[3] Finlands statistikcentral 31.12.2025.
[4] Språkbarometern 2024, Justitieministeriet.

Under år 2025 och 2024 har stadens anställda och invånare aktivt tagit del i uppdateringen av stadens strategi. Också påverkansorganet Svenska kommittén deltog aktivt i uppdateringen av stadsstrategin och uppdateringen av tvåspråkighetsplanen.

1.4 Personer som deltagit i utarbetandet av tvåspråkighetsplanen

Från 1.1.2025-4.8.2025 bestod tvåspråkighetsarbetsgruppen av följande personer:

- Anders Vikström, direktör för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, ordförande.
- Nicole Majström, koordinator för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, sekreterare.
- Markus Hammarström, säkerhetschef, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.
- Milja Inkeroinen, interaktionsexpert, representant för stadsmiljöns verksamhetsområde.
- Heli-Kaarina Degerman, utbildningschef, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.
- Ann-Mari Berlin, kommunikationsplanerare för flerspråkig kommunikation, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.
- Anna Pietelin, kommunikationsplanerare, representant för verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Denna arbetsgrupp tog enbart ställning till att en uppdatering av planen ska ske, men hann inte kommentera innehållet i planen.

Styrgruppen för Vanda stads tvåspråkighetsplan bestod från och med år 2025 av följande medlemmar:

- Anders Vikström, direktör för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, ordförande fram till 1.8.2026, Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7.
- Nicole Majström, koordinator för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, sekreterare fram till 1.8.2026, ordförande från och med 2.8.2026, Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7.
- Frida Hellström servicesekreterare för svenskspråkig service, sekreterare 2-14.8.2026.

- Anna Pietelin, kommunikationsplanerare, verksamhetsområdet för fostran och lärande, medlem,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7.
- Anna Sarikaya, ledande arkitekt inom detaljplanering, representant för stadsmiljöns verksamhetsområde fram till 13.5.2026,
  Ledningsgruppen för stadsmiljöns verksamhetsområde 27.08.2025 § 5.
- Jaakko Raunamaa, namnplanerare, representant för stadsmiljöns verksamhetsområde från och med 14.5.2026.
- Mari Kalmari, kommunikationsdirektör, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft 19.8.2025 § 5.
- Lena Rusanen, förvaltningsdirektör, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft 19.8.2025 § 5.
- Ann-Mari Berlin, kommunikationsplanerare för flerspråkig kommunikation, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft 19.8.2025 § 5.
- Heli-Kaarina Degerman, utbildningschef, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd 19.8.2025 § 8.

Styrgruppen justerade och godkände innehållet i tvåspråkighetsplanen.

Arbetsgruppen för Vanda stads tvåspråkighetsplan bestod från och med år 2025 av följande medlemmar:

- Nicole Majström, koordinator för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, ordförande,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7.
- Frida Hellström, servicesekreterare, verksamhetsområdet för fostran och lärande, sekreterare fram till 14.8.2026,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7.
- Anna Pietelin, kommunikationsplanerare, verksamhetsområdet för fostran och lärande, medlem,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7.

- Milja Inkeroinen, interaktionsexpert, representant för stadsmiljöns verksamhetsområde,
  Ledningsgruppen för stadsmiljöns verksamhetsområde 27.08.2025 § 5.
- Sam Lindberg, webbdesigner, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft 19.8.2025 § 5.
- Ann-Mari Berlin, kommunikationsplanerare för flerspråkig kommunikation, verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft, medlem,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft 19.8.2025 § 5.
- Edith Lignell, kulturproducent, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd fram till 18.1.2026,
  Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd 19.8.2025 § 8.
- Christoffer Pettersson, kulturproducent, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd 19.1.2026-31.8.2026.
- Matilda Anttila, kulturproducent, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd från 1.9.2026-31.12.2026.

Arbetsgruppen skapade tvåspråkighetsplanens innehåll.

Som sakkunniga hördes Justitieministeriets konsultativa tjänsteman Jasmiina Jokinen (enheten för självstyrelse och jämlikhet), Svenska Finlands folktings språkskyddssekreterare Stephanie Lindberg och Finlands Kommunförbunds sakkunniga inom svenska verksamheten Johanna Lindholm.

1.5 Tvåspråkighetsplanens struktur

I början av denna tvåspråkighetsplan behandlas viktiga bestämmelser i språklagstiftningen både ur kommunens och ur invånarens perspektiv när det gäller de språkliga rättigheterna och skyldigheterna. Sedan beskrivs hur tvåspråkigheten ser ut i Vanda just nu och hur stadens tjänster är organiserade och till sist presenteras tvåspråkighetsplanens mål för den kommande fyraårsperioden.

2. Tvåspråkighetsarbetets struktur i Vanda

Den första arbetsgruppen som utsågs för tvåspråkighetsarbetet i Vanda tillträdde år 2013. Tf. biträdande stadsdirektör Heidi Nygren beslöt att grunda en arbetsgrupp 17.6.2013, där hon utsåg representanter från samtliga verksamhetsområden. Efter det beslöt verksamhetsområdens ledningsgrupper vilka representanter de hade i arbetsgruppen när det skedde personalbyte eller omstruktureringar. Detta hade påföljden att alla representanter i arbetsgruppen inte hade en direkt koppling till ledningen och kommunikationen mellan gräsroten och ledningen var bristande.

Vanda stads stadsdirektör Pekka Timonen beslöt 5.8.2025 (VD/5392/00.01.02.06/2025) att uppföljningen och styrningen av tvåspråkighetsarbetet i staden ska ändras för att öka effektiviteten. Han lät grunda en styrgrupp och en arbetsgrupp.

Tvåspråkighetsplanens styrgrupp, med 1 representant i beslutsfattande position per verksamhetsområde samt 2 kommunikationsplanerare och 1 sekreterare, har som uppgift att:

- övervaka genomförandet av Vanda stads tvåspråkighetsplan,
- övervaka utvecklingen av språktjänster på nationell nivå,
- rapportera årligen till stadsstyrelsen, som enligt tvåspråkighetsplanen ansvarar för genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av planen,
- fatta beslut om god praxis som ska genomföras på stadsnivå.

Tvåspråkighetsplanens arbetsgrupp, med 1 representant på sakkunnignivå per verksamhetsområde samt 2 kommunikationsplanerare och 1 sekreterare, har som uppgift att:

- koordinera genomförandet av Vanda stads tvåspråkighetsplan,
- aktivt främja målen i stadens tvåspråkighetsplan,
- följa utvecklingen av språktjänsterna lokalt,
- underrätta vederbörande instanser om uppdagade brister och lägga fram förslag inriktade på en förbättring av beredskapen för språklig service,
- bereda och sammanställa information till stadsstyrelsens rapport. Stadsstyrelsen ansvarar för genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av tvåspråkighetsplanen,
- söka efter och lyfta fram god praxis inom olika verksamhetsområden, så att man på stadsnivå kan dela med sig av eller införa god praxis.

3. Nationalspråkens ställning i en tvåspråkig stad

Enligt grundlagen[5] är Finlands nationalspråk finska och svenska. Var och ens rätt att använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, i myndighetsfrågor och att få sina förrättningshandlingar på det egna språket tryggas genom lagstiftningen. Den offentliga makten ska se till att landets finsk- och svenskspråkiga befolkning på lika grunder får sina behov tillfredsställda med avseende på bildning och samhälle. Det är bland annat dessa frågor som är underliggande i Nationalspråksstrategin.

Språklagen[6] 2 § tryggar genomförandet av bestämmelserna i grundlagen. I språklagen förklaras vidare att en tvåspråkig myndighet är skyldig att ge invånarna betjäning på finska och svenska och att visa att den använder båda språken såväl i servicen som i den övriga verksamheten. Lagen utgår ifrån att myndigheten i sin verksamhet på eget initiativ ska se till att de språkliga rättigheterna fullföljs i praktiken. I Vandas fall har bland annat påverkansorganet Svenska kommittén och tvåspråkighetsstyrgruppen och -arbetsgruppen tillsatts för genomförande av detta uppdrag.

Förutom i språklagen ingår språkbestämmelser också i kommunallagen[7], lagen om grundläggande utbildning[8], diskrimineringslagen[9] och förvaltningslagen[10]. Bestämmelser om krav på kommunalt anställdas språkkunskaper finns å sin sida i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda[11]. Enligt den sistnämnda lagens 3 § är en myndighet skyldig att se till att de anställda har sådana språkkunskaper som arbetsuppgifterna kräver, vilket myndigheten ska

[5] § 17 Finlands grundlag 731/1999
[6] Språklag 423/2003
[7] Kommunallag 410/2015 (§ 90, § 30)
[8] Lag om grundläggande utbildning 628/1998
[9] Diskrimineringslag 1325/2014 (§ 8)
[10] Förvaltningslag 434/2003 (§ 9)
[11] Lag om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda 424/2003

försäkra sig om när den besätter en tjänst eller anställer någon. Bestämmelsen gäller både de formella och de reella språkkunskaperna.

Kommunernas språkliga indelning fastställs enligt språklagens 5 § vart tionde år genom statsrådets förordning. En kommun är vidare enligt lagen tvåspråkig om den har både finsk- och svenskspråkiga invånare och minoriteten utgör minst 8 procent av invånarna eller minst 3 000 invånare. I Vanda stad var andelen svenskspråkiga 2,1 % och antalet svenskspråkiga invånare 5 272 vid årsskiftet 2025/2026[12]. Statsrådet fastslog Vanda stad som tvåspråkig i sin förordning för år 2023–2032[13]. Enligt prognoserna kommer kommunen att förbli tvåspråkig åtminstone till år 2050[14]. Därigenom är upprätthållandet av en tvåspråkighetsplan ändamålsenligt.

3.1. Rätten att använda sitt eget språk i Vanda stad

Var och en invånare och förtroendevald har rätt att använda finska eller svenska. Dessutom ska staden ordna möjlighet för invånarna att bli hörda på sitt eget språk, antingen finska eller svenska.

Företag, föreningar och andra juridiska personer har rätt att använda sitt protokollspråk, antingen finska eller svenska, i sina kontakter med staden. För dem gäller alltså de bestämmelser som omfattar individens språkliga rättigheter i sådana frågor som lagen kan tillämpas på.

Medlemmar i stadens organ har rätt att använda finska eller svenska vid sammanträden och i skriftliga yttranden eller ställningstaganden till protokollet eller ett betänkande. Om någon annan medlem inte förstår ett muntligt yttrande, ska det på begäran återges i korthet på det andra språket.

---

[12] Finlands statistikcentral 31.12.2025

[13] Statsrådets förordning om kommunernas språkliga status åren 2023–2032 (§ 1)

[14] Vanda stads prognos för Vandas svenskspråkiga befolkning 2024, https://www.vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/information-om-vanda/statistik-och-forskningar/prognos-vandas-svenskspraakiga-befolkning.

Vanda stads huvudsakliga administrativa språk är finska och det framgår i de kommunanställdas arbetsavtal vilka språkkunskaper som krävs i befattningen.

I stadens förvaltningsstadga[15] konstateras följande: ”I organiseringen av förvaltningen och verksamheten samt i stadens information ska de finsk- och svenskspråkiga invånarnas och servicetagarnas rättighet att få betjäning på sitt eget modersmål, finska eller svenska, inom kommunens alla verksamhetsområden beaktas”.

3.2. En tvåspråkig stads skyldigheter

Staden ska enligt språklagen på eget initiativ se till att de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken. Invånarna ska betjänas på både svenska och finska och det ska vara tydligt för dem att båda språken används såväl i servicen som i den övriga verksamheten. Staden ska i kontakter till privatpersoner och juridiska personer använda deras språk, finska eller svenska, om staden känner till det eller det går att få reda på det med rimlig ansträngning, eller så används båda språken.

Staden är skyldig att se till att service ges på både finska och svenska också när servicen upphandlas av privata serviceproducenter. I Vanda behandlas stora upphandlingar av upphandlingsenheten och de anställda som sköter upphandlingar får utbildning som inkluderar information om stadens språkkrav.

Handläggningsspråket i ett förvaltningsärende är partens språk. Domslut, beslut och andra handlingar som ges i ett ärende som omfattas av 12–18 § i språklagen ska utarbetas på partens språk. I meddelanden, inbjudningar och brev som skickas till olika parter ska staden använda mottagarens språk, om staden känner till det eller det går att få reda på det till rimligt besvär. Alternativt går det att använda både finska och svenska.

[15] Vanda stads förvaltningsstadga, godkänd av stadsfullmäktige 16.12.2024, del 1, kap 1, § 2

3.3. Kommunikation i en tvåspråkig stad

I information som riktar sig till allmänheten ska finska och svenska användas i tvåspråkiga kommuner. Meddelanden, kungörelser, delgivningar och andra tillkännagivanden till allmänheten ska ges på båda språken. En myndighet åläggs inte att som sådana översätta utredningar, beslut eller motsvarande texter som publiceras, men lagen förpliktigar myndigheten att se till att både den finsk- och den svenskspråkiga befolkningens informationsbehov tillgodoses[16]. I Vanda publiceras stadsfullmäktiges handlingar på finska och svenska.

Meddelanden och kungörelser översätts från finska till svenska och publiceras samtidigt när det är möjligt. Kriskommunikation sker på båda nationalspråken. Texterna på skyltar, trafikmärken och annan motsvarande skyltning som riktar sig till allmänheten är både på finska och svenska.

I Kommunförbundets webbpublikation Fungerande tvåspråkighet i kommunerna | Kommunförbundet[17] finns följande förtydligande tabell över vilka dokument och vilken kommunikation som sker på vilka språk i enspråkiga och tvåspråkiga kommuner.

[16] Språklag 423/2003 § 32

[17] Finlands kommunförbund, Fungerande tvåspråkighet i kommunerna | Kommunförbundet, kapitel 2.4: 2 Förvaltningen | Kommunförbundet

Område	Enspråkig kommun	Tvåspråkigkommun
Service	kommunens språk	båda språken, personens eget språk
Hörande	kommunens språk	partens eget språk
Brev, kallelser, meddelanden	kommunens språk	mottagarens eget språk eller båda språken
Handläggning i förvaltningsärenden	kommunens språk	handläggningsspråk
Möteskallelse till fullmäktige	kommunens språk	båda språken
Mötesspråk	kommunens språk	båda språken
Protokoll		
- Fullmäktige	kommunens språk	båda språken
- Övriga organ, **tjänsteinnehavare**	kommunens språk	kommunen beslutar
- Partsärende	kommunens språk	handläggningsspråk
Protokollsutdrag	kommunens språk	protokollspråk
Information till allmänheten	kommunens språk	båda språken

Den svensk- och finskspråkiga befolkningens rätt till information, som tryggas i språklagen, ska alltså säkerställas både i tryckta eller fysiska material och i elektroniskt format, exempelvis på webben och i sociala medier.

4. Nuläget för stadens tvåspråkighet

I detta kapitel beskrivs hur tvåspråkigheten ser ut i Vanda enligt statistik och undersökningar.

4.1. Statistik över tvåspråkigheten i Vanda

År 2025 var 68 procent av Vandas befolkning finskspråkig, 2,1 procent svenskspråkig och 29,9 procent hade ett främmande språk som modersmål. I

Vanda bodde 22 samisktalande personer[18]. Personer med finskt eller finlandssvenskt teckenspråk som modersmål statistikförs inte på kommunnivå.

Vanda stad konstaterar på sin webbsida om språk och nationaliteter, som baserar sig på Finlands statistikcentrals uppgifter, att andelarna finsk- och svenskspråkiga har minskat under hela 2000-talet, medan andelen personer med ett främmande språk som modersmål har ökat. Ännu i början av 2000-talet var 92 procent av Vandas befolkning finskspråkig och 3 procent svenskspråkig.

4.2. Prognoser för finsk- och svenskspråkiga i Vanda

Enligt Vanda stads aktuella invånarprognoser sjunker antalet svenskspråkiga invånare sakta, så att det år 2050 bor ca 5 100 svenskspråkiga i Vanda[19]. Andelen svenskspråkiga blir 1,8 % år 2033. Enligt demografiprofessor Jan Saarelas rapport *Den svenskspråkiga befolkningen i Finland 1990–2040*[20] kommer antalet svenskspråkiga att öka med cirka 2 000 personer i huvudstadsregionen (Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla). Prognosen är 67 600 personer år 2040. Bakom siffrorna finns en ökning i Helsingfors (+3000) och Grankulla (+600), medan prognosen visar på en minskning i Esbo (-950) och i Vanda (-300).

Redan nu är svenskan det femte största språket i Vanda efter finska, ryska, estniska och arabiska enligt Finlands statistikcentrals uppgifter från 31.12.2025. Andra språk kan gå om svenskan också inom några år: albanska har nu 5 156 talare och utgör 2,0 % av befolkningen.

Enligt Vanda stads tidigare prognoser skulle antalet finskspråkiga öka till 186 800 fram till år 2025, efter vilket antalet skulle minska till 177 500 år 2035. Antalet finskspråkiga har dock minskat sedan år 2020 från 180 471 till 171 979 år 2025[18].

Vanda stads avdelning för strategi och forskning konstaterar att det skett stora förändringar inom både den nationella och internationella migrationen, vilket gör det svårt att skapa realistiska prognoser. Därför har man nu utöver den

[18] Finlands statistikcentrals uppgifter 31.12.2025

[19] Vanda stads Prognos för Vandas svenskspråkiga befolkning 2024

[20] Saarela 2020: *Den svenskspråkiga befolkningen i Finland 1990–2040*

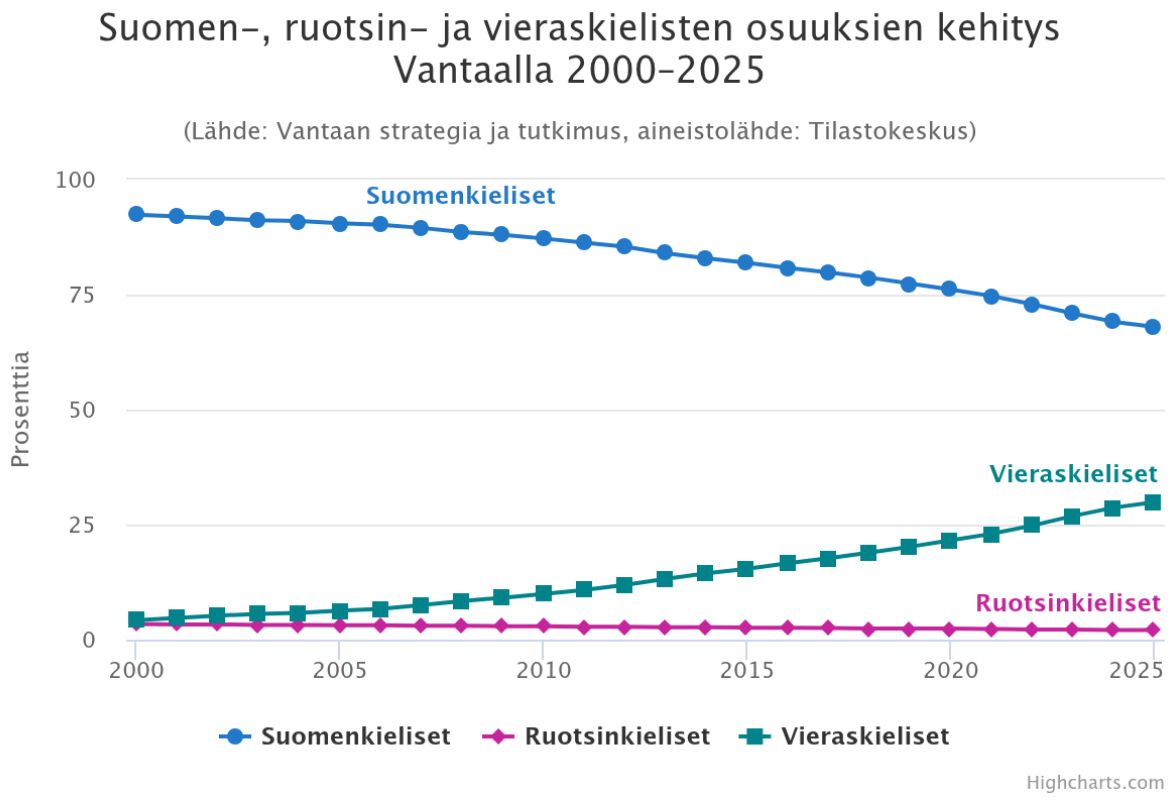
vanliga prognosen skapat en prognos för snabb tillväxt och en prognos för långsam tillväxt. Du kan läsa dessa prognoser på Vanda stads webbsidor på finska här: Koko kaupungin väestöennuste | Vantaa.

4.3. Geografisk spridning av svensk- och finskspråkiga i Vanda

Nedgången i antalet finskspråkiga har varit störst i Håkansböle storområde, där det finns nästan 7 500 färre finskspråkiga än i början av 2000-talet. Andelen finskspråkiga i Håkansböle har sjunkit från 90 procent till 60 procent. Andelen finskspråkiga enligt storområde är minst i Håkansböle. År 2025 var andelen finskspråkiga högst i Aviapolis (76 %)[12].

År 2025 bodde 5 272 svenskspråkiga i Vanda. Andelen svenskspråkiga har gradvis minskat från 3,4 procent vid millennieskiftet till 2,1 procent. Storområdesvis varierar det svenskspråkiga invånarantalet inte så stort, med undantaget att cirka hälften av de svenskspråkiga finns enligt de senaste uppgifterna från Finlands statistikcentral samlade i Myrbacka och Dickursby storområden. År 2025 var andelen svenskspråkiga lägst i Korso (1,4 %) och högst i Aviapolis (2,6 %)[12].

Nedan presenteras ett diagram på hur andelen finsk- och svenskspråkiga samt andelen personer med främmande modersmål har utvecklats år 2000–2025. Den blå linjen utgör de finskspråkigas andel, den röda linjen utgör andelen svenskspråkiga och den gröna linjen utgör andelen personer med ett främmande språk som modersmål. Diagrammet är skapat av Vanda stads enhet för strategi och forskning och källan är Finlands statistikcentrals uppgifter. Den lodräta axeln visar den procentuella andelen av hela befolkningen medan den vågräta axeln utgörs av årtal i kronologisk ordning från år 2000.

4.4. Åldersstrukturen bland finsk- och svenskspråkiga i Vanda

De invånare i Vanda som hade ett främmande språk som modersmål hade en klart lägre medelålder (32 år) än de svenskspråkiga (44 år) eller de finskspråkiga (43 år). År 2025 var en tredjedel av de personer som hade ett främmande språk som modersmål i åldern 25–39 år, jämfört med en femtedel av de finskspråkiga och en sjättedel av de svenskspråkiga.[12]

Skillnaderna syns också i de yngsta och äldsta åldersgrupperna. Andelen under 15 år var 20 procent bland personer med ett främmande språk som modersmål, 18 procent bland de svenskspråkiga och 14 procent bland de finskspråkiga. I den äldre befolkningen var skillnaderna särskilt stora: bland de svenskspråkiga hade 27 procent fyllt 65 år och bland de finskspråkiga 21 procent, medan motsvarande andel bland personer med ett främmande språk som modersmål endast var 4 procent.[12]

Tvåspråkigheten i familjekonstellationer har minskat i enlighet med språkgruppernas minskning. År 2020/2021 var vårdnadshavare i tvåspråkiga familjer 4 856 till antalet och fem år senare vid årsskiftet 2025/2026 var de 4 352 stycken. Barnen i dessa familjer var 1 024 till antalet år 2025. Vårdnadshavare i

enspråkigt finskspråkiga familjer var 103 389 till antalet år 2020 och 94 307 stycken år 2025, medan vårdnadshavare i enspråkigt svenskspråkiga familjer var 784 till antalet år 2020 och 704 stycken år 2025. Ensamstående finskspråkiga vårdnadshavare var 16 723 stycken år 2020 och 15 558 stycken år 2025. Ensamstående svenskspråkiga vårdnadshavare var 425 stycken år 2020 och 402 stycken år 2025. År 2025 var nästan 6 000 vårdnadshavare i en familj där minst en vårdnadshavare är svenskspråkig medan nästan 126 000 vårdnadshavare var i en familj där minst en vårdnadshavare är finskspråkig. Denna statistik går att utläsa från Vanda stads Excel-tabell som baserar sig på Finlands statistikcentrals uppgifter[21].

4.5. Vanda stads resultat i undersökningen Språkbarometern

Språkbarometern är en undersökning som Justitieministeriet har låtit göra vart fjärde år sedan år 2004. Den skickas till ett slumpmässigt urval inom tre populationer i tvåspråkiga kommuner: svenska i minoritet, svenska i majoritet och finska i majoritet. I Vanda har ca 100 personer svarat under de senaste 3 omgångarna 2024, 2020 och 2016.

Språkklimatet i Vanda är på lite lägre nivå än referensgruppen, det vill säga andra tvåspråkiga kommuner där svenska är minoritetsspråk. År 2024 upplevde 27 procent att relationerna mellan svensk- och finskspråkiga är goda i Vanda, i referensgruppen var motsvarande svar 44 procent. Andelen respondenter som upplever relationerna mellan svensk- och finskspråkiga som goda har varierat en del i Vanda i de senaste undersökningarna: år 2016 var det 28 procent, år 2020 ökade det till 35 procent och år 2024 sjönk det till 27 procent.

I vitsord för kommunala tjänster är Vanda i alla kategorier på en lägre nivå än referensgruppen svenskspråkig minoritet i tvåspråkiga kommuner. Men glädjande är att vitsordet i medeltal har ökat i Vanda. Medeltalet år 2024 för de

[21] Vanda stad Excel tabell över invånarstatistik 2025, kan laddas ner här: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan%20v%C3%A4est%C3%B6tilastot%202025.xlsx

kommunala tjänsterna var 6,9. År 2020 var medeltalet 6,65 och år 2016 var det 6,5. På sistaplats med vitsordet 6,3 år 2024 ligger de lokala trafikbolagens tjänster och kommunala tjänstemäns service. De bästa vitsorden gick till idrottsanläggningar med vitsordet 7,5 och bibliotek med vitsordet 7,4. Den största förbättringen skedde i tekniska frågor med en ökning från 5,9 år 2016 till 7,1 år 2024. Den största försämringen skedde inom kultur- och musiktjänsterna, där vitsordet gick från 7,8 år 2016 till 6,9 år 2024.

Nämnvärt är också att endast 43 procent av respondenterna i Vanda var nöjda med de kommunala elektroniska tjänsterna, medan referensgruppens andel nöjda var 59 procent.

I språkbarometern framgick även att 29 procent sällan eller aldrig begärde service på svenska år 2016 och siffran hade stigit till 42 procent år 2020 och hållit samma nivå år 2024. Men trots detta har det i språkbarometerns och övriga enkäters fria svar framhävts att de svenskspråkiga ofta använder finska för att få snabbare och smidigare service i staden. På basis av dessa resultat förefaller det som om det skulle finnas ett klart behov för att stödja stadens tvåspråkighetsverksamhet.

5. Anvisningar

I förvaltningsstadgan ingår de relevanta bestämmelserna för hur servicen i staden ges på enahanda grunder till invånare som hör till olika språkgrupper. I Vanda stads förvaltningsstadga står det skrivet att man vid tillämpningen av stadgan, liksom när man organiserar verksamheten och informationen ska följa språklagen och lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda. Fullmäktiges möteskallelser och protokoll skrivs på finska och svenska. Föredragningslistor och protokoll är på finska när det gäller övriga verksamhetsorgan, med undantag av de svenskspråkiga organ som anges separat.

I upphandlings-anvisningarna står att avtalen ska innehålla bestämmelser om vilket språk anbuden ska avfattas på och vilket/a språk som ska användas i marknadsdialogen och förhandlingarna om upphandling.

Som nämndes på sida 12[15] konstateras i Vanda stads förvaltningsstadga att alla verksamhetsområden ska försäkra att de kan beakta invånarnas rättigheter att få betjäning på nationalspråken, finska och svenska. Varje verksamhetsområde ansvarar därmed även för att producera sitt kommunikationsmaterial på svenska.

Vandas svenskspråkiga serviceområde finns inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och på stadsnivå samordnas svenskspråkig kommunikation inom det verksamhetsområdet.

Kommunfullmäktiges föredragningslistor och protokoll finns översatta till svenska på besluten.vantaa.fi och de finskspråkiga originalen finns på paatokset.vantaa.fi. Viktiga pressmeddelanden, budgeter, bokslut, kungörelser, och detaljplaner översätts också. Gatunamn och namn på stadsdelar har namn på finska och svenska och båda språkversionerna används vid skyltning.

När det gäller övrigt informations- och marknadsföringsmaterial måste man däremot från fall till fall bedöma hur man tryggar den svenskspråkiga befolkningens informationsbehov: Ifall det inte är möjligt att publicera materialet i sin helhet på svenska, måste det finnas ett sammandrag på svenska. I sammandraget måste det även framkomma var de svenskspråkiga invånarna kan få tilläggsinformation på sitt modersmål.

5.1 Hur den svenskspråkiga servicen organiseras

Det svenskspråkiga serviceområdet inom verksamhetsområdet för fostran och lärande ansvarar för att bereda och genomföra ärenden som hör till den svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande och påverkansorganet Svenska kommittén samt för koordinering av svenskspråkiga tjänster på stadsnivå i Vanda. Alla andra verksamhetsområden, det vill säga verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd, stadsmiljöns verksamhetsområde och verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft, ansvarar trots det var för sig för att organisera service på svenska.

Serviceområdet för den svenskspråkiga servicen anordnar småbarnspedagogik på svenska för barn i åldern 10 månader till 6 år. Förskoleundervisningen organiseras av småbarnspedagogiken och sker oftast i utrymmen som finns i samband med den grundläggande undervisningen. I samband med förskoleundervisningen erbjuds också kompletterande småbarnspedagogik. Förskoleverksamhet organiseras också som privata tjänster och dessa stöds genom användning av servicesedlar och stöd för privat vård.

Serviceområdet ansvarar även för att organisera och utveckla den grundläggande- och gymnasieutbildningen på svenska och den svenskspråkiga utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux-utbildning) och handledning och tillsyn över den läropliktige.

Från och med den 1:a januari 2020 ansvarar det svenskspråkiga serviceområdet för koordineringen av stadens svenskspråkiga tjänster. Det viktigaste uppdraget

är att se till att de svenskspråkiga invånarna får information om var de kan få service på sitt modersmål. Personalens fortbildning i svenska koordineras också av svenskspråkiga servicen. Till koordineringen hör ansvar över Svenska kommitténs verksamhet samt koordinering av tvåspråkighetsarbetet i staden. Den svenskspråkiga servicen sköter också kontakten till stadens svenskspråkiga föreningar.

Alla verksamhetsområden är skyldiga att uppdatera informationen på sina webbsidor på finska och svenska, trots att översättningsverktyg kan användas för översättning till andra språk.

Vanda musikinstituts svenskspråkiga enhet erbjuder undervisning inom grundläggande konstundervisning på svenska. Stadskulturen anordnar även svenskspråkigt program i samband med större evenemang och festivaler, och dessutom anordnar stadskulturen traditionella svenskspråkiga evenemang som svenska veckan och lucia. Det ordnas också idrotts- och hobbyverksamhet på svenska och biblioteket erbjuder svenskspråkig verksamhet. Ungdomstjänsterna ordnar också ungdomstjänster på svenska.

5.2 Information och publikationer

Staden kommunicerar de viktigaste frågorna på svenska. En närmare beskrivning av detta följer nedan. Läs de lagliga skyldigheterna i tabellen på sidan 14. Enligt språklagen innebär tvåspråkighetskravet inte att finska och svenska versioner ska ha exakt samma omfattning, utan omfattningen och formen bestäms utgående från innehållet. Tjänster som endast finns på finska kommuniceras ofta endast på finska.

Den svenskspråkiga vantaa.fi/sv webbplatsen innehåller information om stadens tjänster och aktuella nyheter. Nyhetsbrevet Vanda Nytt publiceras en gång i månaden. Staden upprätthåller Facebookgruppen Vi Vandasvenskar och inlägg publiceras sporadiskt på svenska på andra sociala medier i staden. Invånartidningen, som ges ut både i pappersversion och elektroniskt tre gånger om året, har alltid minst ett svenskspråkigt uppslag.

Stadsfullmäktiges föredragningslistor och protokoll översätts till svenska. Likaså översätts stadens budgetar, bokslut, kungörelser, plantexter och gatunamn. Allmänt informations- och marknadsföringsmaterial produceras om möjligt på båda nationalspråken. Om det inte är möjligt inkluderas en sammanfattning på det andra inhemska språket och kontaktuppgifter för närmare information.

Varje verksamhetsområde ansvarar för sitt svenskspråkiga innehåll och annan svenskspråkig kommunikation både i fysisk form och i elektronisk form,

exempelvis på sin webbplats. Den svenskspråkiga kommunikationsplaneraren inom verksamhetsområdet för fostran och lärande koordinerar rapportering av det svenskspråkiga innehållet.

Vanda stads ledningsgrupp skapade i slutet av januari år 2023 riktlinjer för stadens kommunikationsspråk. Enligt riktlinjerna är Vandas kommunikationsspråk finska, svenska och engelska samt lätt finska. Riktlinjen gäller även kommunikation inom projekt och tillämpas ”inom ramen för vad som är förnuftigt och möjligt”. Detta innebär att stadens kommunikation sker på dessa språk alltid när det är möjligt och ändamålsenligt.

I situationer som hotar liv eller hälsa, till exempel under coronapandemin, samt i tjänster som stödjer kommuninvånarnas integration i ett tidigt skede används utöver finska, svenska, engelska och lätt finska fem andra språk: arabiska, ryska, estniska, dari och somaliska. Detta baseras på en undersökning som genomfördes år 2022. Språkbehoven utvärderas årligen och riktlinjerna om vilka språk som används i kommunikationen utöver finska, svenska, engelska och lätt finska uppdateras vid behov. Nedan följer en lista på språkversioner på olika plattformar.

Språkversioner på olika plattformar

EXEMPELVIS:
1. Webbsidor och intranet: finska, svenska och engelska
2. Sociala media: finska, svenska och engelska, lätt finska
3. Publikationer och material: finska, svenska och engelska, lätt finska + 5
4. Marknadsföring: finska, svenska och engelska, lätt finska
5. Projektkommunikation: finska, svenska och engelska
6. Möten med medierna: finska och svenska
7. Evenemang: finska, svenska och engelska
8. Stadsomfattande ämnen (arbetet med Barnvänlig kommun): finska, svenska och engelska, lätt finska

5.2.1 Instruktioner om kommunikation till personalen

Kom ihåg att beställa översättningar i god tid för att försäkra att allt material är klart i tid. Mera information om översättningar och beställningen av dem hittar du på finska här: Intranet/käännöspalvelut.

Kom också ihåg att använda stadens avtalsleverantörer. Glöm inte att översätta texter som används i sociala media. På det sättet når du en bredare publik än med enspråkigt material.

Du kan också använda AI-översättningsverktyg för att översätta texter, men då ska texten granskas av någon som kan det språket flytande som texten översätts till.

CHECKLISTA

- ✓ Är hela texten översatt och granskad?
- ✓ Kom ihåg att också översätta möjliga förkortningar, exempelvis: klo / kl.
- ✓ Kom du ihåg att kontrollera att länkarna leder till rätt språkversioner eller nämna vilket språk den hänvisade webbsidan är på? Till exempel: Läs mera här (på finska).
- ✓ Har du ändrat logotyperna till finska, svenska eller tvåspråkiga?
- ✓ Har du ändrat bildtexterna till rätt språk?
- ✓ Kom du ihåg att översätta sökorden? (Drupal)
- ✓ Kom du ihåg att översätta text som publiceras i sociala media?
- ✓ Har någon som kan språket flytande granskat den översatta texten?

5.3 Tvåspråkigheten inom personalen

Vanda stad hade ungefär 200 anställda med svenska som modersmål år 2025, varav största delen arbetade inom verksamhetsområdet för fostran och lärandes svenskspråkiga serviceområde. Största delen anställda hade finska som modersmål.

Det har i många år varit svårt att få tag i behörig svenskspråkig personal inom flera olika verksamhetsområden. Det är trots det viktigt att se till att tvåspråkighetens förpliktelser beaktas vid rekryteringarna. Tvåspråkighetsarbetet i Vanda kommer att inkludera satsningar inom rekryteringen under de kommande fyra åren.

Det är möjligt för personalen inom Vanda stad att avlägga språkkurser både på finska och svenska. Kurser av olika slag erbjuds av bland annat Vanda vuxenutbildningsinstitut, Metropolia och Eduhouse. I synnerhet personer inom kundbetjäning uppmuntras att gå språkkurser eller delta i språkkaféer.

Tvåspråkigheten beaktas också när beslut fattas om att allokera ordnandet av service till en aktör utom staden, i synnerhet när servicen berör både finskspråkiga och svenskspråkiga invånare.

I Vanda stad används ett språktillägg som arbetsgivaren fattar beslut om. Språktillägget kan betalas till personer som muntligen använder både finska och

svenska i servicen till kommuninvånarna. En förutsättning för att få tillägget är att uppgiften, utöver det egna modersmålet, också förutsätter att man behärskar det andra inhemska språket och att inga språkkrav har beaktats i den uppgiftsrelaterade lönen. Språktillägg kan också fås för samiska och teckenspråk.

6. Delaktighet

Tjänsterna för delaktighet inom de gemensamma tjänsterna inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd samordnar och utvecklar genomförandet av invånardelaktighet på stadsnivå. För verksamhetsområdena och enheterna är delaktighetsteamet en samarbetspartner och stödjer planeringen av invånardelaktigheten. Varje verksamhetsområde har också en arbetsgrupp, vars uppgift är att övervaka och rapportera delaktighetsaktiviteter till delaktighetsteamet. Delaktighetsteamet har olika verktyg för att implementera invånardelaktighet. Dialog med invånarna förs exempelvis under invånarkvällar och -evenemang.

Dessutom upprätthåller teamet ett nätverk för dem som arbetar med delaktighet och teamet organiserar utbildningar om inkludering, planering av interaktion med invånare och delaktighetsmetoder.

Delaktighetsteamet koordinerar också stadens nyhetsbrev. Kommunikationsteamet inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft utger stadens huvudsakliga nyhetsbrev (på finska Ajankohtaisia Vantaalta, fri översättning aktuellt från Vanda) och där finns information om delaktighet. Ett skilt brev för delaktighet utges därutöver av delaktighetsteamet. Det svenskspråkiga nyhetsbrevet Vanda Nytt skapas i samarbete med svenskspråkiga servicens serviceområde. I det svenskspråkiga nyhetsbrevet inkluderas också påverkansmöjligheter och delaktighet.

Vid planering av serviceproduktion är det viktigt att utöver invånarnas servicebehov, också beakta deras delaktighet. Stödjandet av delaktigheten hos stadens invånare har redan utvecklats under en lång tid i Vanda.

År 2011 utarbetades en delaktighetsmodell på stadsnivå. Denna uppdaterades årligen och resulterade i programmet delaktig i Vanda, som genomfördes år 2022–2025. En plan för delaktighetsarbetets fortsatta utveckling är under arbete. Tanken är att stadens delaktighetsarbete också i fortsättningen är kvalitativ och tryggar att olika invånargruppers specialbehov beaktas.

Delaktighet sker också genom Vanda stads påverkansorgan. De är äldrerådet, rådet för personer med funktionsnedsättning, ungdomsfullmäktige och delegationen för mångkulturfrågor samt Svenska kommittén. Svenska kommittén stödjer stadens svenskspråkiga invånares delaktighet medan de andra organen främst stödjer de finskspråkigas och övriga språkgruppers delaktighet. Enligt verksamhetsreglerna har Svenska kommittén i uppgift att bland annat främja den svenskspråkiga befolkningens inkludering och välbefinnande samt föra aktiv dialog med invånarna. Samtliga påverkansorgan kan framställa förslag, ta ställning till och ge utlåtanden i angelägenheter, som berör målgruppen i fråga. Invånarna kan förutom traditionella invånarinitiativ och givande av respons också föra ärenden till behandling i påverkansorganen som på detta sätt är avsedda att fungera som en länk mellan invånarna och staden.

Det går också att påverka stadens tjänster, åtgärder och beslutsfattande genom att skicka in respons till staden via en elektronisk responskanal. Läs mera här: Ge feedback | Vanda[22].

7. Tvåspråkighetsplanens mål

Vanda stad uppdaterar sina mål, värderingar och sin vision vart fjärde år. Stadens värderingar, öppenhet, mod, hållbarhet och samhällsgemenskap, utgör den gemensamma uppfattningen om vad som är viktigt och värdefullt för staden. Du kan bekanta dig med värderingarna och visionen på stadens webbsidor om stadsstrategin här: Framtiden bor i Vanda -strategin | Vanda[23]. Värderingarna styr stadens beslutsfattande och hela organisationens verksamhet, alltså styr det också tvåspråkighetsplanen och -arbetet. Nedan presenteras tvåspråkighetsplanens mål, som tar avstamp i stadsstrategins mål.

[22] Möjligheter att ge respons i Vanda: https://www.vantaa.fi/sv/feedback.
[23] Vanda stads stadsstrategi Framtiden bor i Vanda 2026-2029: https://www.vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/ekonomi-och-strategi/framtiden-bor-i-vanda-strategin.

Vanda stad har arbetat fram tre huvudmål för åren 2026–2029. Målen är ett gott liv i Vanda, ett attraktivt Vanda och balanserad tillväxt i Vanda. Dessa mål har 17 delmål. Dessutom finns två kategorier som förklarar hur vi lyckas med att genomföra stadsstrategin: en stabil och hållbar ekonomi och personal och framgångsfaktorer.

Tvåspråkighetsarbetsgruppen och -styrgruppen har på basen av dessa arbetat fram 13 mål som är relevanta för tvåspråkighetsarbetet år 2026–2029. Nedan listas målen enligt vilket huvudmål i stadsstrategin de anknyter till samt vilka mätare som används för att bedöma hur väl målen uppnåtts. Varje år framställs åtgärder och mätare inom de olika målen inom stadens samtliga verksamhetsområden. Men dessa årliga åtgärder är inte färdigställda i denna plan, utan utarbetas på basen av aktuella behov inom de olika målen.

Tvåspråkighetsarbetsgruppen och -styrgruppen redogör årligen till stadsstyrelsen hur arbetet framskrider och till nästa strategiperiod uppdateras målen.

7.1. Ett gott liv i Vanda

Ur tvåspråkighetsarbetets synvinkel är det viktigaste att vardagen ska vara smidig på både finska och svenska i Vanda. Tvåspråkighetsplanen innehåller följande tre mål under detta huvudmål:

1. I Vanda använder vi aktivt båda nationalspråken
2. Vi försäkrar att personer i alla åldrar kan utöva en hobby på finska, svenska och eller på båda språken i Vanda
3. Vi ordnar svenskspråkiga, finskspråkiga och eller tvåspråkiga evenemang i Vanda

Nedan finns en tabell där vi beskriver mätare och målnivå för dessa tre mål.

Mål	Mätare	Utgångsnivå	Målnivå 2029
1. I Vanda använder vi aktivt båda nationalspråken	Justitieministeriets undersökning Språkbarometerns påstående ”ber sällan eller aldrig om service på svenska”	Svaret i Språkbarometerns påstående ”ber sällan eller aldrig om service på svenska” var 42 % i Vanda år 2020 och 2024 (jmf 29% år 2016).	Språkbarometerns påstående ”ber sällan eller aldrig om service på svenska” är 20 % i Vanda år 2028 (i referensgruppen svenskspråkig minoritet i hela landet var motsvarande 19 % år 2024).

2. Vi försäkrar att personer i alla åldrar kan utöva en hobby på finska, svenska och eller på båda språken i Vanda	Vandamodellen i grundläggande utbildning och hobbyutbud för vuxna och seniorer på svenska	Vandamodellen i den grundläggande utbildningen inkluderar endast 1–2 aktörer som erbjuder fritidsintressen på svenska. Det erbjuds inga ledda fritidsaktiviteter på svenska för vuxna och seniorer avgiftsfritt, med undantag av bibliotekets bokcirklar.	Vandamodellen i den grundläggande utbildningen inkluderar minst 4 aktörer som erbjuder fritidsintressen på svenska. Det erbjuds avgiftsfria ledda fritidsaktiviteter på svenska för vuxna och seniorer.
3. Vi ordnar svenskspråkiga, finskspråkiga och eller tvåspråkiga evenemang i Vanda	Justitieministeriets undersökning Språkbarometerns vitsord för kultur- och musiktjänster	Vitsord för kultur- och musiktjänster i Vanda i Språkbarometern år 2024 var bara 6,9 (jmf. 7,8 år 2016).	Vitsordet för kultur- och musiktjänster i Vanda i Språkbarometern 2028 har stigit till 7,5.

7.2. Ett attraktivt Vanda

Vi vill att både finskspråkiga och svenskspråkiga kan se Vanda som en attraktiv stad, både för kortvariga och långvariga vistelser. Vi hoppas speciellt att stadens tvåspråkighet ska upplevas vara lika självklar som stadens flerspråkighet. Tvåspråkighetsplanen innehåller följande fyra mål under detta huvudmål:

4. Vi säkerställer att våra översättningar på finska och svenska är av hög kvalitet
5. Vi främjar rekrytering av tvåspråkig personal
6. Vi försäkrar att alla hittar något att läsa på båda nationalspråken i Vanda
7. Vi stärker Vandas tvåspråkiga och flerspråkiga profil

Nedan finns en tabell där vi beskriver mätare och målnivå för dessa fyra mål.

Mål	Mätare	Utgångsnivå	Målnivå 2029
4. Vi säkerställer att våra översättningar på finska och svenska är av hög kvalitet	Enhetlig linje och praxis inom staden i synnerhet för översättningar som skapats med AI-översättningsverktyg	Staden har ingen enhetlig linje om hur AI-översättningar används och granskas och det finns ingen särskild resurssättning för granskning av texter.	En enhetlig linje finns och det tilldelas tillräckligt med resurser för språkgranskningar.
5. Vi främjar rekrytering av tvåspråkig personal	Tvåspråkigheten inom rekrytering	Det framkommer väldigt sällan i arbetsplatsannonser eller rekryteringsprocessen att staden är tvåspråkig.	Stadens tvåspråkighet och den språkkunskap som krävs lyfts konsekvent fram i rekryteringsprocesserna.
6. Vi försäkrar att alla hittar något att läsa på båda nationalspråken i Vanda	Antal lånade böcker på finska och svenska	Antal lånade böcker på finska och svenska.	Ökat antal lånade böcker på finska och svenska.
7. Vi stärker Vandas tvåspråkiga och flerspråkiga profil	Vanda stads profil	Vanda stad har en flerspråkig profil där tvåspråkigheten ofta glöms bort.	Vanda stad har både en tvåspråkig och en flerspråkig profil.

7.3. Balanserad tillväxt i Vanda

När Vanda växer och utvecklas är det viktigt att det inte bara sker jämlikt i de olika stormråden i staden. Staden växer och utvecklas också med beaktande av tjänster på både finska och svenska. Tvåspråkighetsplanen innehåller följande tre mål under detta huvudmål:

8. Inom kunskapsbaserat ledarskap utnyttjar vi aktivt information kopplad till det finska eller svenska språket
9. Vi möjliggör en smidig integration på svenska i Vanda
10. Vi inkluderar tjänster på båda nationalspråken i stadens områdesutvecklingsarbete

Nedan finns en tabell där vi beskriver mätare och målnivå för dessa tre mål.

Mål	Mätare	Utgångsnivå	Målnivå 2029
8. Inom kunskapsbaserat ledarskap utnyttjar vi aktivt information kopplad till det finska eller svenska språket	Användning av statistik om både finskspråkighet och svenskspråkighet inom staden	Statistik som är kopplad till det finska eller svenska språket saknas ofta i kunskapsbaserat ledarskap inom staden.	Information som är kopplad till det finska eller svenska språket beaktas aktivt inom kunskapsbaserat ledarskap.
9. Vi möjliggör en smidig integration på svenska i Vanda	Antal personer som integreras på svenska	Ca 20 personer har en integrationsplan på svenska i Vanda.	Ca 40 personer har en integrationsplan på svenska i Vanda.
10. Vi inkluderar tjänster på båda nationalspråken i stadens områdesutvecklingsarbete	Representation i storområdens utvecklingsarbete	Storområdens ledningsgrupper har ingen svenskspråkig representation.	Ledningsgrupperna för stadens områdesutvecklingsarbete har inkluderat svenskspråkiga representanter eller beaktat svenskspråkiga invånare.

7.4. Personal och framgångsfaktorer

Bakom alla tjänster i staden finns personal. Därför är implementeringen av tvåspråkighetsplanen och stadsstrategin beroende av att personalen vet hur de ska arbeta. Tvåspråkighetsplanen innehåller följande tre mål i anslutning till personalen:

11. Vi utbyter god praxis mellan tjänsterna på våra nationalspråk
12. Vi försäkrar oss om att personalen är medveten om stadens tvåspråkighet och vad det innebär enligt lagstiftningen
13. Vi erbjuder möjligheter att öva på och utveckla kunskaper i båda nationalspråken

Nedan finns en tabell där vi beskriver mätare och målnivå för dessa tre mål.

Mål	Mätare	Utgångsnivå	Målnivå 2029
11. Vi utbyter god praxis mellan tjänsterna på våra nationalspråk	Utbyte av god praxis	Utbyte av god praxis mellan nationalspråken sker en del inom vissa serviceområden och verksamhetsområden.	Utbyte av god praxis mellan nationalspråken sker i alla relevanta tjänsteformer och både inom och mellan serviceområden och verksamhetsområden.
12. Vi försäkrar oss om att personalen är medveten om stadens tvåspråkighet och vad det innebär enligt lagstiftningen	Ledningsgruppernas verksamhet	Ledningsgrupperna inom verksamhetsområdena har inte informerat om tvåspråkighetsprogrammet eller –arbetet och inte heller implementerat planen.	Verksamhetsområdens ledningsgrupper har årligen informerat om tvåspråkighetsplanen och –arbetet och implementerat planen.
13. Vi erbjuder möjligheter att öva på och utveckla kunskaper i båda nationalspråken	Informering om språkkurser	information om språkkurser på nationalspråken har inte spridits jämlikt inom verksamhetsområden.	Alla verksamhetsområden har informerat om språkkurser på nationalspråken.

7.5. En stabil och hållbar ekonomi

Tvåspråkighetsplanen innehåller inga skilda mål i anslutning till ekonomin, eftersom den genomgående gäller tjänster både på finska och svenska. Stadens ekonomiska balansering omfattar tjänster på båda nationalspråken, men med målsättningen att kvaliteten är så likvärdig som möjligt på båda språken.

8. Tvåspråkighetsplanens behandling och giltighetstid

Tvåspråkighetsarbetsgruppen och -styrgruppen vill tacka för alla synpunkter och all hjälp som erhållits för att framställa denna tvåspråkighetsplan. Vi ser fram emot att arbeta tillsammans med invånare, beslutsfattare och vår

personal för att erbjuda kvalitativ service på finska och svenska i Vanda. Denna tvåspråkighetsplan godkändes av Vanda stads stadsstyrelse 5.10.2026 och är i kraft till och med år 2029. Planen uppdateras vid behov för att beskrivningen av hur tjänsterna organiseras ska hållas aktuell.

9. Källor

1. Nationalspråksstrategin, Stadsrådets principbeslut 02.12.2021, s. 9, webbsida med länk för att ladda ner strategin: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163650.
2. Ett starkt och engagerat Finland Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering 20.6.2023, Statsrådet, 10.3 Invandrings- och integrationspolitiken: https://valtioneuvosto.fi/sv/regeringar/regeringsprogrammet#/10/3.
3. Finlands statistikcentral 31.12.2025, Vanda stads webbsida med närmare information (på finska): https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset/vantaan-vaesto/kielet-ja-kansalaisuudet.
4. Språkbarometern 2024, Justitieministeriet, webbsida för publikationen: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/items/da6c3e92-d7a1-40a7-8d10-1397f469fe67.
5. 2 kap. § 17, Finlands grundlag 731/1999, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/1999/731.
6. Språklag 423/2003, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2003/423
7. Kommunallag 410/2015, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2015/410.
8. Lag om grundläggande utbildning 628/1998, webbisda: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/1998/628.
9. Diskrimineringslag 1325/2014, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2014/1325.
10. Förvaltningslag 434/2003, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2003/434.
11. Lag om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda 424/2003, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2003/424.
12. Finlands statistikcentral 31.12.2025, webbsida där Vanda stad analyserar statistiken (på finska): https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset/vantaan-vaesto/kielet-ja-kansalaisuudet.
13. Statsrådets förordning om kommunernas språkliga status åren 2023–2032, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2022/1385.

14. Vanda stads prognos för Vandas svenskspråkiga befolkning 2024, https://www.vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/information-om-vanda/statistik-och-forskningar/prognos-vandas-svenskspråkiga-befolkning
15. Vanda stads förvaltningsstadga, godkänd av stadsfullmäktige 16.12.2024, del 1, kap 1, § 2.
16. Språklag 423/2003 §32, webbsida: https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2003/423
17. Finlands kommunförbund, Fungerande tvåspråkighet i kommunerna | Kommunförbundet, kapitel 2.4: 2 Förvaltningen | Kommunförbundet
18. Finlands statistikcentrals uppgifter 31.12.2025, webbsida där Vanda stad analyserar statistiken: https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset/vantaan-vaesto/kielet-ja-kansalaisuudet.
19. Vanda stads prognos för Vandas svenskspråkiga befolkning 2024, https://www.vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/information-om-vanda/statistik-och-forskningar/prognos-vandas-svenskspråkiga-befolkning.
20. Saarela, Jan 2020: *Den svenskspråkiga befolkningen i Finland 1990–2040*, webbsida där publikationen kan laddas ner: Den svenskspråkiga befolkningen i Finland 1990-2040 – Magma
21. Vanda stad Excel tabell över invånarstatistik 2025, kan laddas ner här: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan%20v%C3%A4est%C3%B6tilastot%202025.xlsx.
22. Möjligheter att ge respons i Vanda: https://www.vantaa.fi/sv/feedback
23. Vanda stads stadsstrategi Framtiden bor i Vanda 2026-2029: https://www.vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/ekonomi-och-strategi/framtiden-bor-i-vanda-strategin.

Utgivare
Vanda stad
10/2026
Kontaktperson Nicole Majström,
fornamn.efternamn@vantaa.fi